

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 1

1-) Metinde, sebeplerin olağanüstü sanatlı varlıkları meydana getirdiği düşüncesi neden reddedilmektedir? (24 kelime)

Çünkü sebepler basit ve güçsüzdür; ortaya

2-) Meydana gelen varlıklardaki çok yönlü fayda ve hikmetler hangi sonuca götürür? (18 kelime)

Bu durum, işlerin rastgele

3-) Şuursuz sebeplerin gaye belirleyemediği hangi düşünceyle temellendirilmektedir? (17 kelime)

Çünkü amaç kurmak, sonucu

4-) Yağmur örneğiyle hangi ilahî özellikler ön plana çıkarılmaktadır? (12 kelime)

Merhamet, hikmet ve

5-) Yağmura merhametle ilgili bir isim verilmesinin sebebi nedir? (15 kelime)

Çünkü yağmur birçok

6-) Bitki ve hayvanlardaki süs, güzellik ve çekicilik neye delil sayılmaktadır? (14 kelime)

Bunlar, kendini tanıtmak

7-) Eşyanın gösterişli yaratılışından, Yaratıcı hakkında hangi iki ilişki kurulmaktadır? (17 kelime)

Birincisi, kudret ve sanatını

8-) Metinde “tanıtmak” ve “sevdirmek” mânaları neden önemlidir? (16 kelime)

Çünkü bu mânalar, sadece

9-) Son kısımda özetlenen üç temel hakikat nelerdir? (22 kelime)

Sebeplerin yetersizliği, varlıklardaki fayda ve

10-) Metnin sonunda sebeplere aşırı güvenen kimseye nasıl bir çıkış yolu gösterilmektedir? (17 kelime)

Sebepleri mutlak güç sahibi

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 2

1-) Bu parçada “sebeP” ile “sonuç” arasındaki ilişki nasıl değerlendirilmektedir? (15 kelime)

SebeP yalnız dışta

2-) Varlıklardaki olağanüstü sanatın sebepleri “görevden uzaklaŐtırdıęı” söylenirken ne kastedilmektedir? (11 kelime)

Kastedilen, sebeplerin

3-) Metne göre bir canlının veya varlığın tek bir amaçla değil, çok amaçla yaratılması neyi gösterir? (15 kelime)

Bu, yaratmanın bilinçli

4-) Yağmur örneği, sebeplerin merhametsizliği ile hangi hakikati karŐılaŐtırmak için verilmiŐtir? (17 kelime)

Dış sebeplerin canlıları düşünemeyeceği

5-) Ss ve estetik unsurların yalnızca faydaya değil, ayrıca hangi manaya da delalet ettiği belirtilmektedir? (18 kelime)

Bunlar yalnız iŐe yararlılığı

6-) Bitki ve hayvanlardaki süslemelerin ilahî birliğe delil olması nasıl açıklanabilir? (21 kelime)

Çünkü bu sanatlı düzen, dağınık

7-) Metinde geçen “bildirmek” ve “sevdirmek” düşüncesi, Allah ile mahlukat arasındaki hangi yönü öne çıkarır? (18 kelime)

Bu düşünce, yaratılışın sadece

8-) Parçanın  zeti yapıldığında, sebeplerin yetersizliği hangi   alanda gösterilmektedir? (13 kelime)

Sanatın derinliğinde, gaye

9-) Son hitapta insanın kendi kendini aldatmaması için ne yapması istenmektedir? (10 kelime)

Sebepleri bağımsız

10-) Son cümledeki ağrı, düşünce bakımından nasıl bir dönüşüm istemektedir? (17 kelime)

İnsanın vehim ve dağınık

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 3

1-) Parçaya göre harika sanatlı bir sonucun görülmesi, ilk bakışta neyi sorguladır? (9 kelime)

Onu doğurduğu

2-) Sebeplerin bilinçsiz oluşu, varlıklardaki amaçlılığın açıklanmasında niçin yetersiz kalır? (15 kelime)

Çünkü amaç belirlemek,

3-) Metinde her mahlukun birçok hikmet ve fayda ile yaratıldığı söylenince hangi aklî çıkarım yapılır? (15 kelime)

Böyle bir yaratılışın

4-) Yağmurun canlılara yardım edici yönü hangi ilahî ilişkiyi düşündürür? (13 kelime)

Canlıları yaratanın onların

5-) Yağmurun rahmet olarak anılması, dil ile hakikat arasında nasıl bir bağ kurar? (17 kelime)

Bu isimlendirme, yağmurun taşıdığı

6-) Canlıların dış görünüşündeki güzellikler neden yalnız tesadüf veya kör tabiatla açıklanmaz? (18 kelime)

Çünkü bu güzellikler düzenli,

7-) Tezyinatın “kendini tanıttırmak” fikrine delil sayılması ne anlama gelir? (15 kelime)

Güzelliklerin sadece var

8-) Tezyinatın “kendini sevdirmek” yönü hangi ilahî isme uygun düşmektedir? (18 kelime)
Sevgiye layık ve seven

9-) Parçada sebeplerin perde olması ile gerçek failin Allah olması arasında nasıl bir denge kurulmaktadır? (17 kelime)
Görünen düzende sebepler inkâr

10-) Parçanın sonundaki davetin iman eğitimindeki temel mesajı nedir? (13 kelime)
Görünürdeki sebeplerde takılı

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 4

1-) Metnin ilk bölümünde müsebbeblerdeki sanat ile neticelerdeki faydalar arasında nasıl bir ortak nokta kuruluyor? (13 kelime)
İkisi de görünen

2-) Sebepler neden sadece dışta görünen bir örtü olarak değerlendirilmektedir? (15 kelime)
Çünkü ne ince

3-) Bir varlığın çok hikmet için yaratılması hangi düşüncüyü çürütür? (12 kelime)
Kör tesadüf, şuursuz

4-) Yağmur örneği, ilahî rahmetin anlaşılmasında neden etkili bir örnektir? (18 kelime)
Çünkü yağmur hem canlıların

5-) Yağmurun gelişi ile rızık verme arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır? (15 kelime)
Yağmur, canlıların beslenmesine

6-) Nebatat ve hayvanattaki süslü yapıların Allah'ın varlığına değil de özellikle birliğine de delil olması nasıl açıklanır? (18 kelime)
Çünkü bu kadar uyumlu

7-) “Tanıttırmak” ve “sevdirmek” mânalarının birlikte zikredilmesi neyi tamamlar? (16 kelime)
Yaratılıştaki hem bilgiye hitap

8-) Parçada sanat, hikmet ve güzellik birlikte ele alındığında nasıl bir Yaratıcı tasavvuru ortaya çıkmaktadır? (17 kelime)
Kudret sahibi, hikmetle iş

9-) Metindeki “   mühim hakikat” ifadesi hangi tartışmaya cevap niteliğindedir? (15 kelime)
Sebepleri asıl etkili

10-) Bu parçadan hareketle, mümin bir talebenin kâinata bakışında hangi usul yerleşmelidir? (17 kelime)
Görünen sebepleri vesile bilip,

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 5

1-) Parçada, sonuçların sanatlı oluşu ile sebeplerin sıradan oluşu arasında nasıl bir zıtlık kurulmaktadır? (18 kelime)

Sonuçlar yüksek sanat ve

2-) Sonuçlarda görülen faydaların çokluğu neden önemli bir delil kabul edilmektedir? (15 kelime)

Çünkü çok yönlü

3-) Şuursuz sebeplerin gaye güdemeyeceği fikri, metnin hangi ana iddiasını destekler? (13 kelime)

Asıl iş görenin

4-) Yağmur örneğinde, görünen tabii süreçlerden daha öte hangi mana vurgulanmaktadır? (11 kelime)

Görünen süreçlerin

5-) Yağmurun canlılara yönelik bir yardım olarak sunulması, rububiyetin hangi yönünü gösterir? (10 kelime)

Terbiye eden,

6-) Canlıların üzerindeki estetik görünüm, sadece yaratılmış olmayı değil ayrıca neyi gösterir? (14 kelime)

Yaratanın sanatını göstermek

7-) Sebeplere bağlanmanın “kendini kandırmak” sayılması hangi açıdan anlaşılmalıdır? (14 kelime)

Açık delillere rağmen

8-) Parçanın ana d    ncesi bir c  mleyle nasıl ifade edilebilir? (13 kelime)

Varlıklardaki sanat, fayda

9-) Son çağrıda tevhid kabul  n  n insanı neden kuruntudan kurtaracağı belirtilmektedir? (16 kelime)

  nk   çoklu sebeplere dağılan

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 6

1-) Metin, sebeplerin etkisini reddederken ilk olarak hangi delile dayanır? (13 kelime)
İlk olarak, ortaya

2-) İkinci delil olarak öne çıkarılan husus nedir? (8 kelime)
Sonuçlara bağlı

3-) Üçüncü delil hangi gözleme dayanmaktadır? (14 kelime)
Varlıkların yüzündeki süs,

4-) Bu üç delilin ortak sonucu nedir? (12 kelime)
Hepsi, işlerin gerçek

5-) Yağmur örneğinde sebepler ile ilahî fiil arasındaki ayrım nasıl yapılmaktadır? (16 kelime)
Dışta görünen sebepler yalnız

6-) “Rahmet” kavramının yağmurla ilişkilendirilmesi, okuyucuya neyi fark ettirmeyi amaçlar? (14 kelime)
Tabiatta görülen bir

7-) Bitki ve hayvanlardaki tezyinatın “vücub-u vücud”a delil olması ne demektir? (13 kelime)
Bu sanatlı ve

8-) Aynı tezyinatın “vahdet”e delil olması ne demektir? (16 kelime)
Bu kadar uyumlu güzelliğin

9-) Metnin son hitabı, yalnız bilgi vermekle kalmayıp nasıl bir tavır değişikliği istemektedir? (9 kelime)
İnsanın sebeplere

CEVAP ANAHTARI

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde, sebeplerin olağanüstü sanatlı varlıkları meydana getirdiği düşüncesi neden reddedilmektedir?

Çünkü sebepler basit ve güçsüzdür; ortaya çıkan şeyler ise çok ince sanat, değer ve düzen taşır. Bu yüzden asıl yapanın sebeplerin ötesinde olduğu anlaşılır.

2-) Meydana gelen varlıklardaki çok yönlü fayda ve hikmetler hangi sonuca götürür?

Bu durum, işlerin rastgele veya şuaarsuz sebeplerle değil; hikmet sahibi ve ikram eden bir Rabbin idaresiyle olduğunu gösterir.

3-) Şuaarsuz sebeplerin gaye belirleyemediği hangi düşünceyle temellendirilmektedir?

Çünkü amaç kurmak, sonucu gözetmek ve fayda hedeflemek bilinç ister; cansız ve bilgisiz sebeplerde bu özellik yoktur.

4-) Yağmur örneğiyle hangi ilahî özellikler ön plana çıkarılmaktadır?

Merhamet, hikmet ve rızık verme öne çıkarılmaktadır; yağmurun canlıların yardımına gönderildiği anlatılır.

5-) Yağmura merhametle ilgili bir isim verilmesinin sebebi nedir?

Çünkü yağmur birçok yarar ve şefkat eseri taşır; adeta ilahî merhametin damlalar hâlinde görünmesi gibidir.

6-) Bitki ve hayvanlardaki süs, güzellik ve çekicilik neye delil sayılmaktadır?

Bunlar, kendini tanıtmak ve sevdirmek isteyen yüce bir Yaratıcının varlığına ve birliğine işaret sayılmaktadır.

7-) Eşyanın gösterişli yaratılışından, Yaratıcı hakkında hangi iki ilişki kurulmaktadır?

Birincisi, kudret ve sanatını bilinç sahiplerine bildirmek istemesi; ikincisi, sevgiyi celbeden bir güzellik ve lütuf sahibi olmasıdır.

8-) Metinde “tanıtmak” ve “sevdirmek” mânaları neden önemlidir?

Çünkü bu mânalar, sadece yaratmanın değil; bilinçli, maksatlı ve kullarıyla irtibat kuran bir fiilin varlığını gösterir.

9-) Son kısımda özetlenen üç temel hakikat nelerdir?

Sebeplerin yetersizliği, varlıklardaki fayda ve gayelerin bilinçli bir fail gerektirmesi, bir de üzerlerindeki süs ve sanatın kendini bildiren bir

Sâni'e işaret etmesidir.

10-) Metnin sonunda sebeplere aşırı güvenen kimseye nasıl bir çıkış yolu gösterilmektedir?

Sebepleri mutlak güç sahibi görmeyi bırakıp tek olan Allah'ın hükmünü kabul etmesi ve böylece kuruntulardan kurtulması istenir.

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Bu parçada “sebeþ” ile “sonuç” arasındaki iliþki nasıl değerlendirilmektedir?

Sebeþ yalnız dıþta görünen bir perde gibi değerlendirilir; gerçek tesir ve yaratma ise Allah’a verilir.

2-) Varlıklardaki olağanüstü sanatın sebepleri “görevden uzaklaþtırdığı” söylenirken ne kastedilmektedir?

Kastedilen, sebeplerin gerçek yaratıcı olamayacağıının anlaþılmasıdır; çünkü netice onların kapasitesini aþmaktadır.

3-) Metne göre bir canlının veya varlığın tek bir amaçla değil, çok amaçla yaratılması neyi gösterir?

Bu, yaratmanın bilinçli bir planla yapıldığını ve her Őeyin hikmetli bir düzen içinde gönderildiğini gösterir.

4-) Yağmur rneği, sebeplerin merhametsizliği ile hangi hakikati karþılaþtırmak için verilmiþtir?

Dıþ sebeplerin canlıları dþnemeyeceęi gerçeği ile, yağmurun canlılara faydalı Şekilde gönderilmesinin merhamet sahibi bir Yaratıcıyı göstermesi karþılaþtırılır.

5-) Ss ve estetik unsurların yalnızca faydaya değil, ayrıca hangi manaya da delalet ettiği belirtilmektedir?

Bunlar yalnız iþe yararlılığı değil, aynı zamanda güzelliği seven, kendini tanıtmaq ve sevdirmek isteyen bir yaratmayı da gösterir.

6-) Bitki ve hayvanlardaki süslemelerin ilahî birliğe delil olması nasıl açıklanabilir?

Çünkü bu sanatlı düzen, dağınık ve bağımsız sebeplerin iþi değil; tek iradeyle iþ gören kudret sahibi bir Yaratıcının eseri olarak anlaþılır.

7-) Metinde geçen “bildirmek” ve “sevdirmek” dþncesi, Allah ile mahlukat arasındaki hangi yönü ne çıkarır?

Bu dþnce, yaratılışın sadece mekanik bir oluþ olmadığını; anlam, irade ve yakınlık taşıyan bir tecelli olduğunu öne çıkarır.

8-) Parçanın zeti yapıldığında, sebeplerin yetersizliği hangi üç alanda gösterilmektedir?

Sanatın derinliğinde, gaye ve faydaların çokluğunda, ayrıca güzellik ve süslemenin taşıdığı manada gösterilmektedir.

9-) Son hitapta insanın kendi kendini aldatmaması için ne yapması istenmektedir?

Sebepleri bağımsız görme alışkanlığını terk edip tevhidi kabul etmesi istenmektedir.

10-) Son cümledeki çağrı, düşünce bakımından nasıl bir dönüşüm istemektedir?

İnsanın vehim ve dağınık sebepler anlayışından çıkıp, bir olan Allah'a yönelen tevhid merkezli bir bakış kazanmasını istemektedir.

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçaya göre harika sanatlı bir sonucun görülmesi, ilk bakışta neyi sorgulatır?

Onu doğurduğu sanılan sebeplerin gerçekten yeterli olup olmadığını sorgulatır.

2-) Sebeplerin bilinçsiz oluşu, varlıklardaki amaçlılığın açıklanmasında niçin yetersiz kalır?

Çünkü amaç belirlemek, uygun sonuç seçmek ve fayda gözetmek bilinç gerektirir; bilinçsiz sebepler bunu yapamaz.

3-) Metinde her mahlukun birçok hikmet ve fayda ile yaratıldığı söylenince hangi aklî çıkarım yapılır?

Böyle bir yaratılışın arkasında düşünen, bilen ve hikmetle iş gören bir Yaratıcının bulunduğu sonucu çıkarılır.

4-) Yağmurun canlılara yardım edici yönü hangi ilahî ilişkiyi düşündürür?

Canlıları yaratanın onların ihtiyaçlarını da gözettiği ve onlara şefkatle yardım ettiği ilişkisini düşündürür.

5-) Yağmurun rahmet olarak anılması, dil ile hakikat arasında nasıl bir bağ kurar?

Bu isimlendirme, yağmurun taşıdığı fayda ve şefkat yönünü ifade ederek onun ilahî merhametin bir tecellisi olduğunu anlatır.

6-) Canlıların dış görünüşündeki güzellikler neden yalnız tesadüf veya kör tabiatla açıklanmaz?

Çünkü bu güzellikler düzenli, anlamlı ve dikkat çekicidir; böyle bir sanat, irade ve kudret sahibi bir fail gerektirir.

7-) Tezyinatın “kendini tanıttırmak” fikrine delil sayılması ne anlama gelir?

Güzelliklerin sadece var olmak için değil, onları görenlere sanatkârını fark ettirmek için de bulunduğu anlaşılır.

8-) Tezyinatın “kendini sevdirmek” yönü hangi ilahî isme uygun düşmektedir?

Sevgiye layık ve seven bir Rab oluşunu ifade eden isimlere uygun düşmektedir; metinde bu mânaya özellikle dikkat çekilir.

9-) Parçada sebeplerin perde olması ile gerçek failin Allah olması

arasında nasıl bir denge kurulmaktadır?

Görünen düzende sebepler inkâr edilmez; fakat asıl icraatın onlara verilmemesi, gerçek tesirin Allah’a nisbet edilmesi gerektiği söylenir.

10-) Parçanın sonundaki davetin iman eğitimidaki temel mesajı nedir?

Görünürdeki sebeplerde takılı kalmayıp Allah’ın birliğini kalp ve akılla kabul etmek temel mesajdır.

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metnin ilk bölümünde müsebbeblerdeki sanat ile neticelerdeki faydalar arasında nasıl bir ortak nokta kuruluyor?

İkisi de görünen sebeplerin ötesinde, bilinçli ve kudretli bir ilahî tasarruf bulunduğunu göstermektedir.

2-) Sebepler neden sadece dışta görünen bir örtü olarak değerlendirilmektedir?

Çünkü ne ince sanatı kurabilecek güçleri vardır ne de sonuçların taşıdığı maksatları planlayabilecek şuuruları vardır.

3-) Bir varlığın çok hikmet için yaratılması hangi düşüncüyü çürütür? Kör tesadüf, şuursuz tabiat veya bağımsız sebeplerin yeterli açıklama olduğu düşüncesini çürütür.

4-) Yağmur örneği, ilahî rahmetin anlaşılmasında neden etkili bir örnektir?

Çünkü yağmur hem canlıların ihtiyacına cevap verir hem de bunu sebeplerin sahip olmadığı bir şefkat düzeni içinde yapar.

5-) Yağmurun gelişi ile rızık verme arasında nasıl bir bağ kurulmaktadır? Yağmur, canlıların beslenmesine vesile olduğu için onların rızıkını üstlenen Yaratıcının yardım ve ikramı olarak görülmektedir.

6-) Nebatat ve hayvanattaki süslü yapıların Allah'ın varlığına değil de özellikle birliğine de delil olması nasıl açıklanır?

Çünkü bu kadar uyumlu ve anlamlı güzelliklerin dağınık güçlerden değil, tek merkezden çıkan bir sanat eseri olduğu anlaşılır.

7-) “Tanıttırmak” ve “sevdirmek” mânalarının birlikte zikredilmesi neyi tamamlar?

Yaratılıştta hem bilgiye hitap eden bir yön hem de kalbe hitap eden bir yön bulunduğunu tamamlar.

8-) Parçada sanat, hikmet ve güzellik birlikte ele alındığında nasıl bir Yaratıcı tasavvuru ortaya çıkmaktadır?

Kudret sahibi, hikmetle iş gören, merhametli, ikram eden ve kullarına kendini tanıtan bir Yaratıcı tasavvuru ortaya çıkmaktadır.

9-) Metindeki “üç mühim hakikat” ifadesi hangi tartışmaya cevap niteliğindedir?

Sebepleri asıl etkili güç sayan anlayışa karşı, yaratmanın neden Allah'a

verilmesi gerektiği sorusuna cevap niteliğindedir.

10-) Bu parçadan hareketle, mümin bir talebenin kâinata bakışında hangi usul yerleşmelidir?

Görünen sebepleri vesile bilip, sanat, hikmet ve rahmeti asıl fail olan Allah'ın isimlerine bağlayan bir usul yerleşmelidir.

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Parçada, sonuçların sanatlı oluşu ile sebeplerin sıradan oluşu arasında nasıl bir zıtlık kurulmaktadır?

Sonuçlar yüksek sanat ve değer taşıırken sebepler basit ve aciz kalır; bu zıtlık gerçek failin başka olduğunu gösterir.

2-) Sonuçlarda görülen faydaların çokluğu neden önemli bir delil kabul edilmektedir?

Çünkü çok yönlü fayda, bilinçli tercih ve hikmetli plan gerektirir; bu da şuursuz sebeplerden beklenemez.

3-) Şuursuz sebeplerin gaye güdemeyeceği fikri, metnin hangi ana iddiasını destekler?

Asıl iş görenin sebepler değil, hikmet ve rahmet sahibi Allah olduğu iddiasını destekler.

4-) Yağmur örneğinde, görünen tabii süreçlerden daha öte hangi mana vurgulanmaktadır?

Görünen süreçlerin arkasında canlılara yardım eden merhametli bir ilahî gönderiş vurgulanmaktadır.

5-) Yağmurun canlılara yönelik bir yardım olarak sunulması, rububiyetin hangi yönünü gösterir?

Terbiye eden, ihtiyaçları bilen ve zamanında yardım eden yönünü gösterir.

6-) Canlıların üzerindeki estetik görünüm, sadece yaratılmış olmayı değil ayrıca neyi gösterir?

Yaratanın sanatını göstermek istediğini ve mahlukatla sevgi bağı kuracak bir tanıtım murad ettiğini gösterir.

7-) Sebeplere bağlanmanın “kendini kandırmak” sayılması hangi açıdan anlaşılmalıdır?

Açık delillere rağmen görünen perdeyi asıl güç sanmak, aklî muhakemeyi bozduğu için böyle değerlendirilmektedir.

8-) Parçanın ana düşüncesi bir cümleyle nasıl ifade edilebilir?

Varlıklardaki sanat, fayda ve güzellik; sebeplerin değil, Allah’ın hikmetli ve rahmetli yaratışını gösterir.

9-) Son çağrıda tevhid kabulünün insanı neden kuruntudan kurtaracağı belirtilmektedir?

Çünkü çoklu sebeplere dağılan kafa karışıklığı, tek yaratıcıyı kabul edince düzenli ve tutarlı bir anlayışa dönüşür.

lisans 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Metin, sebeplerin etkisini reddederken ilk olarak hangi delile dayanır?

İlk olarak, ortaya çıkan varlıklardaki ince sanat ve süsün sebeplerin gücünü aşmasına dayanır.

2-) İkinci delil olarak öne çıkarılan husus nedir?

Sonuçlara bağlı çok sayıdaki gaye, fayda ve hikmettir.

3-) Üçüncü delil hangi gözleme dayanmaktadır?

Varlıkların yüzündeki süs, estetik ve maharetin bilinçli bir tanıtma ve sevdirmeye maksadını göstermesine dayanır.

4-) Bu üç delilin ortak sonucu nedir?

Hepsi, işlerin gerçek sahibinin hikmetli ve kudretli tek bir Yaratıcı olduğunu göstermektedir.

5-) Yağmur örneğinde sebepler ile ilahî fiil arasındaki ayrım nasıl yapılmaktadır?

Dışta görünen sebepler yalnız vesile gibi durur; canlılara faydalı şekilde gönderme işi ise merhametli Yaratıcıya verilir.

6-) “Rahmet” kavramının yağmurla ilişkilendirilmesi, okuyucuya neyi fark ettirmeyi amaçlar?

Tabiatta görülen bir olayın arkasında şefkat, ikram ve ilahî gözetim bulunduğunu fark ettirmeyi amaçlar.

7-) Bitki ve hayvanlardaki tezyinatın “vücub-u vücud”a delil olması ne demektir?

Bu sanatlı ve anlamlı düzenin, zorunlu varlığı bulunan bir Yaratıcının eserini gösterdiği demektir.

8-) Aynı tezyinatın “vahdet”e delil olması ne demektir?

Bu kadar uyumlu güzelliğin birden çok bağımsız failden değil, tek bir ilahî iradede çıktığını göstermesi demektir.

9-) Metnin son hitabı, yalnız bilgi vermekle kalmayıp nasıl bir tavır değişikliği istemektedir?

İnsanın sebeplere bağımlı düşünmeyi bırakıp teslimiyetle tevhide benimsemesini istemektedir.